

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Bredal

Holmen – Bredalsö	N58°08,143'	E16°21,9343'	21	1218
Torpgrund	GPS-koordinater tagna på karta hitta.se		Old nr	Torp-nr

Torpet Holmen på Högo/Bremansö. Del ur karta över Bredal upprättad 1859, Laga skifte 1864.

Bremansö är den enda ön i Vindommen som varit bebodd och fortfarande är kringfluten. Ön hette från början Högo men kallas numera för Bremansö efter Anders Breman.

Anders Breman var båtsman och bodde i Björntorpet under Bredal tills han 1850 flyttade ut till Högo under adress Holmen. Enligt 1795 års "Ordning för kyrkobetjänter i Linköpings stift" skulle avskedade krigsmän ha förtursrätt till tjänster liknande ringare vid kyrkorna. Breman hade då fått tjänst som kyrkvaktmästare i Hannäs kyrka.

Han var då 48 år och gift med Ulla som led av fallandesot (epilepsi). De hade tre hemmavarande barn Emma, Johan och Ulrika. De tre äldsta döttrarna Sara, Carolina och Eva

hade redan flugit ur boet, medan den yngsta Anna hade dött samma år.

Vid sidan av arbetet som kyrkvaktmästare hade Bremans några får och en ko som bidrog till försörjningen. Men de hade ingen tjur. Anders slog rep om halsen på kon och så fick hon simma efter båten in till Solvesta Fräsegård när det var dags att träffa tjuren.

Anders Breman bodde kvar på ön till sin död i augusti 1885, vilket är samma år som den nya kyrkan i Hannäs invigdes. Anders fru Ulla bodde ensam kvar på Högo i drygt två år tills hon dog i januari 1888.

Gustaf Edstrand och Eva Jansdotter bosatte sig i Bredalsö i oktober 1891. Gustaf dog redan i juli året därpå. Sonen Karl med hustru Hulda och barnen Gustaf och Ebba flyttade till Eva i oktober, men stannar endast ett år. Eva flyttade till Passdalen nästa månad, november 1893. Bredalsö är samma hus som Holmen.

På Bremansö kan man fortfarande se rester av husgrund med spisiröse och jordkällare samt spår efter dikad åker.

Torpskylt finns på husgrunden med gammalt (old) nummer.

Polarbjörnen, en relief i berget på Bremansö, målas traditionsenligt varje midsommarafton.